

[Aksel Larsen.]

Laantagerens Samtykke til saadant offentligt Salg. Jeg anmoder for den klare Forstaaelses Skyld den højtærede Finansminister om at uddybe lidt nærmere, hvad dette betyder. Ved Salg, der ikke betegnes som offentlig Udbydning, skal Banken ikke have Samtykke, da kan den bare sælge efter at have meddelt, at den agter at gøre det; kun hvis den offentligt udbyder alle eller nogle af Obligationerne, skal den have vort Samtykke. Jeg vil gerne have nærmere forklaret, hvori Forskellen bestaar. Det har ganske vist kun formel Interesse. Det tilføjes nemlig, at Banken har disse Forpligtelser til forud at underrette os, respektive indhente vort Samtykke, men hvis den ikke gør det, er det ogsaa flintrende ligegyldigt, for den har Lov til at sælge Obligationerne alligevel, og vi har alle Forpligtelserne over for dem, der maaatte købe vore Obligationer, uanset at man ikke har spurgt os, om man maaatte sælge.

Denne Bestemmelse og mange andre Bestemmelser i Kontrakten minder paa-faldende om Bestemmelserne i de Laanekontrakter, som den lille Laanekasse i København opererede med — det var jo en bedre Aagerkarleforretning. Disse Laanekontrakter var ogsaa saaledes, at Laantageren havde alle Forpligtelserne. Ganske vist havde den lille Laanekasse nogle Forpligtelser paa Papiret, men saa stod der, at hvis den ikke overholdt dem, gjorde det ingenting. Vi kan altsaa risikere, at vore Obligationer, uden at vi ved det, uden at vi bliver spurgt — og det nytter jo ikke, at vi bliver spurgt bagefter — bliver solgt til Kapitalister i Lande, hvor det kan være meget ubekvemt at have dem liggende, og det er vist lidt vanskeligt paa Forhaand at overskue Følgerne af noget saadant.

Naar man skal give en Laangiver saadanne Sikkerheder, som vi her skal give Den internationale Bank, naar den i den Grad skal have Rettigheder, naar den skal være garanteret i alle Ender og Kanter, saa skulde man tro, at Laanet i det mindste blev ydet til en meget lav Rente. Man skulde i hvert Fald ikke tro, at Renten oversteg den gennemsnitlige internationale Rente for Tiden, hvilken ikke er stort højere end 2 pCt. Hvis man antager noget saadant, antager man imidlertid forkert. Der skal af Laanet svares en Rente paa $3\frac{1}{4}$ pCt. Det er temmelig rigeligt for et saa godt garanteret Laan. Dertil kommer imidlertid, at der skal svares 1 pCt. i Provision. Det er jo egentlig mærkværdigt, at man skriver det i 2 Poster

overhovedet. Reelt vil det sige, at der skal svares ikke $3\frac{1}{4}$ pCt., men $4\frac{1}{4}$ pCt. i Rente. Det er man imidlertid ikke tilfreds med: Man vil ikke blot have $4\frac{1}{4}$ pCt. i Rente af Laanet, men man vil have $1\frac{1}{2}$ pCt. i Rente af de Penge, vi ikke laaner. Vi kan efterhaanden, hvis Banken tillader det og paa de Betingelser, jeg kort har redegjort for, trække paa de 40 Mill. Dollars, men vi faar dem ikke alle paa een Gang. Det bliver en meget langsommelig Historie at faa Udbetalinger af dette Laan. Det lader sig vel nok gøre efterhaanden, men Banken sikrer sig, at vi af den Del af Laanet, som ikke maaatte komme til Udbetaling, til enhver Tid skal svare $1\frac{1}{2}$ pCt. p. a. i saakaldt Engagementsprovision. Det er naturligvis noget, der kan friste os til at rutte med Pengene, saadan at vi faar dem brugt saa hurtigt som muligt, men jeg indrømmer, at jeg kan ikke se, hvorledes det skal lade sig gøre, saa besværlig Kontrakten er lavet, saa mange Formaliteter der skal opfyldes, før man kan faa blot 100 000 Dollars. Det er i hvert Fald for mig noget ganske nyt, at man, hvis man træffer Aftale om Laan, ikke blot skal forrente de Penge, man faar udbetalt som Laan, men ogsaa skal betale Rente af de Penge, man ikke faar udbetalt.

Jeg ser et Lyspunkt i Laanekontrakten. Det er dette, at vi har Tilbagebetalingsret før Tiden. Vi kan, naar vi er i Stand til det, erklære, at vi vil tilbagebetale en Del af Laanet eller hele Laanet. Det er en Fordel. Det giver Mulighed for, at vi kan slippe af med Laanet igen, hvis det skulde blive optaget, at vi kan slippe af med det, naar vi faar en Regering i Danmark, der i højere Grad ser paa Danmarks Interesser, end den nuværende synes at se paa dem. Dog, ogsaa for et saadant Tilfælde har Banken i det mindste sikret sig økonomisk. Hvis vi vil betale Pengene tilbage for tidligt, skal vi betale en Overkurs som Straf for, at vi kommer og betaler Pengene tilbage for tidligt. Banken har sikret sig paa alle Leder og Kanter for ikke at risikere at lide noget som helst Tab; man faar af alle disse Sikkerhedsklausuler det Indtryk, at Banken er meget bange for sine Penge, saa man skulde tro, den blev glad for, at Laanet blev tilbagebetalt for tidligt, men det er den altsaa ikke. Saa skal vi straffes paa Pengepungen, fordi vi kommer for tidligt med Pengene. Det berører mig en Del af Glæden ved den tidlige Tilbagebetalingsret.

Saa er der endelig Spørgsmaalet om Kontraktens Forhold til dansk Lov og til Rigsdagen. Jeg tænker, at det er Bestem-